

Կանուխ Ծրագրում

ARMENIAN

Կանուխ ծրագրումը կրնայ շատ ավելի դիւրացնել թէ մտազարութիւն ունեցող անձին, եւ թէ անոր ընտանիքին ու հոգատարներուն կարգադրելու իրենց նիւթական եւ օրինական հարցերը: Այս Օգնութեան Թերթիկը կ'արծարծէ նախապէս ծրագրելու միջոցներ եւ կուտայ ցուցակը մարդոց եւ կազմակերպութիւններու որոնք կրնան օգնել:

Մտազարութիւնը կ'ազդէ մարդոց տարբեր ձեւերով: Մէկը, կանուխէն կրնայ սկսիլ կորսնցնելու դրամ գործածելու կարողութիւնը կամ պատշաճ գործի որոշումներ առնելու կարողութիւնը, մինչ ուրիշ մը կրնայ այս հմտութիւնները ավելի երկար պահպանել:

Սակայն, ուշ կամ կանուխ անոնց կարողութիւնները պիտի նուազին եւ մտազարութիւն ունեցող անձերը անկարող պիտի ըլլան իրենց անձնական որոշումները տալու իրենց նիւթական եւ օրինական հարցերու վերաբերեալ:

Նախապէս ծրագրել

Նախապէս ծրագրելը կրնայ դիւրացնել ընտանիքներու եւ հոգատարներու համար մտազարութիւն ունեցող անձին գործերը հոգալու հարցը: Ան կրնայ նաեւ նշանակել որ մտազարութիւն ունեցող անձը կրնայ մասնակցիլ ծրագրումի եւ ապահովել որ իր փափաքները կատարուին իր ուզած ձեւով:

Ուր որ կարելի է, խորհուրդ առէք մինչ մտազարութիւն ունեցող անձը տակաւին կրնայ մասնակցիլ խօսակցութեան եւ օրինաւոր կերպով կարող է ստորագրել որեւէ վաւերացումներ:

Դրամական հարցեր

Եթէ դրամատան հաշիւ մը միացեալ անուան տակ է, մտազարութիւն ունեցող անձին զոյգը կրնայ շարունակել զայն գործածել առանց որեւէ փոփոխութեան: Սակայն հարցեր կրնան ծագիլ եթէ մտազարութիւն ունեցող անձը հաշիւը անպատշաճօրէն գործածէ կամ միայն իր անունովը հաշիւներ ունի: Այս դժուարութիւնները զանց առնելու համար մտազարութիւն ունեցող անձը կրնայ իրաւասութիւն տալ, քանի օրինաւոր կերպով ատակ է, ուրիշ անձի մը որ գործածէ հաշիւը: Կարեւոր է յիշել որ այս իրաւասութիւնը անվաւեր կը դառնայ եթէ անձը այլեւս օրինաւոր կերպով ատակ չէ: Եթէ իր կամքով չի համաձայնիր կարգադրութեան փոփոխութեան կրնայ օգտակար ըլլալ խորհրդակցիլ դրամատան տնօրէնին հետ հաւանական լուծումի մը մասին:

Նախապէս ծրագրել կը նշանակէ՝

- Միացեալ ստորագրութիւններ ունենալ բոլոր նիւթական հաշիւներու համար
- Խորհրդակցիլ ապագայ նիւթական հարցերու մասին տնտեսական խորհրդատուի մը հետ
- Կարգադրել թէ ինչպէ՞ս եւ ե՞րբ մտազարութիւն ունեցող անձին մատչելի պիտի ըլլայ իրենց նիւթականը

Ո՞վ կրնայ օգնել

- Դրամատան տնօրէնը
- Վարկաւոր տնտեսական խորհրդատուն
- Փաստաբանը
- Ալգայմըրզ Աւստրալիան

Մնայուն փոխանորդագիր

Շատ մը Նահանգներու եւ Երկրամասերու մէջ անձ մը կրնայ ստորագրել վաւերագիր մը որ կը կոչուի փոխանորդագիր, եթէ ստորագրելու ժամանակ ատակ է: Մնայուն փոխանորդագիրը օրինաւոր կարգադրութիւն մըն է որ կ'արտօնէ նշանակուած անձին հոգ տանելու այլ անձի մը տնտեսական հարցերուն եթէ ան անկարող ըլլայ այդպէս ընելու: Շատ մարդիկ ունին մնայուն փոխանորդագիր առանց նկատի ունենալու որեւէ հիւանդութիւն կամ ախտաճանաչում:

Սովորական, կամ ընդհանուր փոխանորդագիր եւս կարելի է ունենալ բայց այդ ի գօրու է անձին օրինաւոր կերպով ատակ ըլլալու պարագային միայն: Մնայուն փոխանորդագիրը կը շարունակէ մինչեւ անձին մահը, բացէ եթէ ետ առնուած է:

Մնայուն փոխանորդագիր ունենալու առաւելութիւններէն մէկը այն է թէ ան թոյլ կուտայ մտազարութիւն ունեցող անձին ընտրելու մէկը զինք փոխարինելու օրինական եւ տնտեսական հարցերու մէջ երբ ինք այլեւս անկարող է այդպէս ընելու:

Նախապես ծրագրել կը նշանակէ՝

- Ապահովել որ մտազարուքին ունեցող անձը առիթը ունենայ մտածելու մնայուն փոխանորդագիր մը նշանակելու եթէ արդէն չունի հատ մը, ախտաճանաչումէն ետք կարելի եղածին չափ շուտով եւ քանի դեռ կարողութիւնը ունի այդպէս ընելու:
- Ապահովել որ ընտանիքը եւ հոգատարները եւս ունին իրենց անձնական փոխանորդագիրները, ապահովելու համար որ անոնց գործերը եւս լաւ պիտի կառավարուին անոնց ալ անկարող դառնալու պարագային:
- Մնայուն փոխանորդագիրէն օրինակ մը ունենալ եւ գիտնալ թէ ուր պահուած է ան:

Ո՞վ կրնայ օգնել

- Փաստաբանը
- The Law Society or Institute, կամ Legal Aid
- The Public Advocate կամ Public Guardian
- Ալգայմըրգ Աւստրալիա

Կտակներ

Կտակ մը կը հրահանգէ թէ ինչպէս մահացած անձի մը կալուածը պէտք է բաժնուի: Կտակ մը օրինաւոր է միայն եթէ անձը կը հասկնայ անոր իմաստը, այնպէս որ անհրաժեշտ է որ եթէ մտազարուքին ունեցող անձը կը փափաքի փոփոխութիւններ ընել, կամ յաւելում կատարել իր կտակին վրայ, այդպէս ընէ քանի տակաւին առակ է ստորագրելու:

Նախապես ծրագրել կը նշանակէ՝

- Ունենալ այժմեական կտակ մը
- Գիտնալ թէ ո՞վ է խնամակալը, եւ ու՞ր պահուած է կտակը

Ո՞վ կրնայ օգնել

- Փաստաբանը
- The Law Society or Institute, կամ Legal Aid
- Ալգայմըրգ Աւստրալիա

Որոշումներ բռնումի մասին

Եթէ կորսնցնէք ձեր բռնման վերաբերեալ օրինական որոշումներ առնելու կարողութիւնը ուրիշ մէկը պէտք է առնէ այդ որոշումները ձեզի համար: Շատ մը Նահանգներու եւ Երկրամասերու մէջ դուք կրնաք նշանակել ձեր վստահած անձը այս որոշումները առնելու համար: Եթէ նախապէս չէք ծրագրած, օրէնքը իւրաքանչիւր Նահանգի եւ Երկրամասի մէջ կը թոյլատրէ որ յատուկ դատարան մը նշանակէ մէկը այդ որոշումները առնելու ձեզի համար:

Երկու միջոցներ կան օգնելու բժշկական դարմանումի մասին նախապէս ծրագրելու որոշումներու համար.

- Մնայուն փոխանորդագիր մը ներառեալ առողջապահական հարցեր: Այս կ'արտօնէ ձեզի նշանակելու անձ մը որ ձեզ փոխանակէ բժշկական դարմանումի մասին որոշում առնելու:
- Կանխաւ տնօրինում, որը բժշկական դարմանումի մասին ձեր փափաքը յայտնող գրաւոր վաւերաթուղթ մըն է:

Տարբեր Նահանգներու եւ Երկրամասերու մէջ տարբեր անուններ կրնան գործածուիլ, բայց վաւերաթուղթին նպատակը գրեթէ նոյնն է:

Նախապէս ծրագրել կը նշանակէ՝

- Ապահովել որ մտազարուքին ունեցող անձը առիթը ունենայ մնայուն փոխանորդագիր մը պատրաստելու ներառեալ առողջապահական հարցեր կամ կանխաւ տնօրինում:
- Վաւերաթուղթէն օրինակ մը ունենալ, եւ գիտնալ թէ ուր պահուած է ան:

Ո՞վ կրնայ օգնել

- Փաստաբանը
- The Law Society or Institute, կամ Legal Aid
- The Public Advocate կամ Public Guardian
- Ալգայմըրգ Աւստրալիա

Խնամակալութիւն եւ Տնօրինում

Շատ մը Նահանգներու եւ Երկրամասերու մէջ կայ Խնամակալութեան Տնօրէնութիւն կամ Ատեան որ կրնայ նշանակել խնամակալ մը կամ տնօրինող մը, անձի մը համար որ այլեւս անկարող է ինքզինքին համար որոշումներ առնելու: Եթէ մտազարուքին ունեցող անձին հետ վարուելու խնդիրներ կան, կամ հակասութիւն մը գոյութիւն ունի անձի լաւագոյն շահերուն մասին, խնամակալ մը կամ տնօրինող մը նշանակելու համար դիմումագիր մը կրնայ նկատի առնուիլ:

Ալգայմըրգ Աւստրալիայի հետ կարելի է կապ հաստատել խորհրդակցելու համար եթէ խնամակալ կամ ղեկավար մը նշանակելու դիմումագիր անհրաժեշտ է, եւ ինչպէս ընել այդ:

Յաւելեալ Տեղեկութիւն

Alzheimer's Australia կ'առաջարկէ աջակցութիւն, տեղեկութիւն, դաստիարակութիւն եւ խորհրդատուութիւն: Հեռաձայնեցէ՛ք National Dementia Helpline **1800 100 500** թիւին:

Յաւելեալ տեղեկութեան համար եւս այլ Օգնութեան Թերթիկներ տեղնելու համար այցելեցէ՛ք մեր համացանցի էջը՝ fightdementia.org.au